

Spáum 4,2% verðbólgu í ágúst

Hagstofan birtir ágústmælingu vísitölu neysluverðs (VNV) mánudaginn 30. ágúst. Hagfræðideild Landsbankans spáir 0,36% hækkun vísitölnnar milli mánaða. Gangi spáin eftir lækkar verðbólgan úr 4,3% í 4,2%.

VNV hækkaði um 0,16% milli mánaða í júlí og var 12 mánaða verðbólga 4,3%, óbreytt frá fyrri mánuði. Breytingin milli mánaða var ívið minni en við spáðum en við höfðum gert ráð fyrir 0,26% hækkun vísitölnnar.

Mest áhrif til hækkunar milli mánaða höfðu flugfargjöld til útlanda, kostnaður við að búa í eigin húsnæði (reiknuð húsaleiga) og bensín og díselolía. Mest áhrif til lækkunar höfðu föt og skór (sumarútsölur) og matur og drykkur. Síðastnefndi liðurinn var sá liður sem helst skýrir mismuninn á spánni okkar og endanlegri tölu.

Föt og skór og húsnæðisverð vega þyngst til hækkunar að þessu sinni

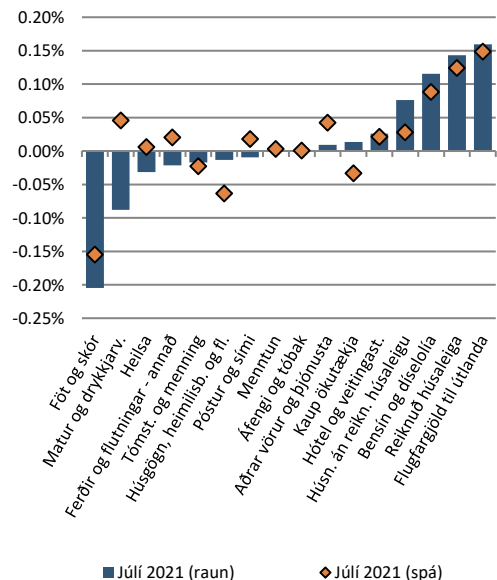
Það eru fyrst og fremst tveir liðir sem ýta vísitölnni upp að þessu sinni. Þetta eru annars vegar föt og skór og hins vegar húsnæðisverð sem hefur áhrif á verðbólgu í gegnum liðinn reiknaða húsaleigu. Hækkanir á fötum og skóm koma til af því að í ágúst ganga útsöluáhrif júlímánaðar til baka að hluta til. Áhrif þessa á VNV spáum við að verði 0,12%. Hinn liðurinn sem vegur þyngst til hækkunar er húsnæðisverð en við búumst við því að það hækki um 0,7% milli mánaða sem er ögn minni hækkun en verið hefur á undanförunum mánuðum. Eftir mjög miklar hækkunir á öðrum ársfjórðungi hefur dregið úr hækkunum. Við gerum ráð fyrir að áfram muni draga úr hækkunum og þær verði um 0,5% milli mánaða á þriðja fjórðungi. Það er rétt undir meðalhækkun síðustu þriggja ára.

Gerum ráð fyrir 4,2% verðbólgu í nóvember

Við gerum ráð fyrir að VNV hækki svo um 0,25% í september, 0,39% í október og 0,22% í nóvember. Gangi spáin eftir spáum við því að verðbólgan verði 4,2% í nóvember.

Undirliður	Vægi í VNV	Spá	
		Breyting	Áhrif
Matur og drykkjarv.	14,4%	-0,13%	-0,02%
Áfengi og tóbak	2,7%	0,09%	0,00%
Föt og skór	3,7%	3,35%	0,12%
Húsn. án reikn. húsaleigu	14,8%	0,15%	0,02%
Reiknuð húsaleiga	16,7%	0,70%	0,12%
Húsgögn og heimilisb.	6,5%	0,50%	0,03%
Heilsa	3,6%	0,26%	0,01%
Ferðir og flutningar (annað)	3,9%	-0,09%	0,00%
Kaup ökutækja	5,4%	0,22%	0,01%
Bensín og díselolía	3,0%	1,30%	0,04%
Flugfargjöld til útlanda	1,6%	-1,58%	-0,02%
Póstur og sími	1,7%	0,70%	0,01%
Tómst. og menning	9,6%	-0,14%	-0,01%
Menntun	0,6%	-0,09%	0,00%
Hótel og veitingast.	4,7%	0,03%	0,00%
Aðrar vörur og þjónusta	7,1%	0,75%	0,05%
Alls	100%		0,36%

Framlag undirliða í júlí

Heimild: Hagfræðideild Landsbankans, Macrobond

Húsnæðisverð einn stærsti óvissuþátturinn í verðbólguþróun næstu mánaða

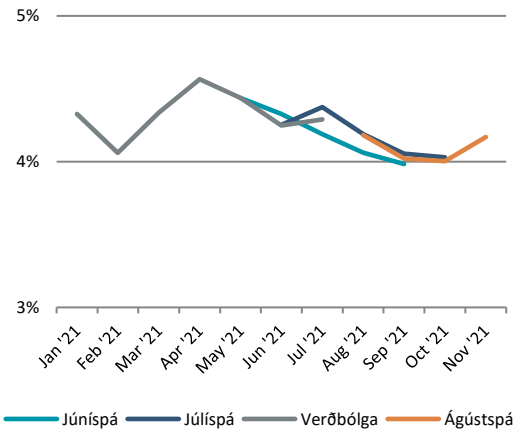
Húsnæðisverð er einn af lykilóvissuþáttunum í verðbólgu á næstunni. Þær miklu hækkunir sem urðu á húsnæði í vor komu flestum spáaðilum í opna skjöldu og höfðu þær töluverð áhrif á verðbólgu. Verðhækkunir síðustu mánaða hafa verið mun minni og meira í takti við sögulegt meðaltal. Við gerum ráð fyrir að þessar verðhækkunir minnki á næstu mánuðum. Verði þær hins vegar meiri en við spáum mun það koma fram í hærri verðbólguþróunum á næstunni en við spáum hér.

Veruleg óvissa um verðþróun flugfargjalda

Flugfargjöld hækkuðu um 11,1% í júlí sem er mesta hækkun þeirra síðan fyrir faraldur. Þessi hækkun kom í kjölfar 5,4% hækkunar í júní. Eftir að hafa haldið þessum lið nánast óbreyttum frá því að faraldurinn hófst virðist sem Hagstofan sé aftur farin að mæla verðþróunina með hefðbundnum hætti. Við teljum mikla óvissu ríkja um verðþróun þessa liðar á næstu mánuðum. Óvissan er líklegri til að vera upp á við.

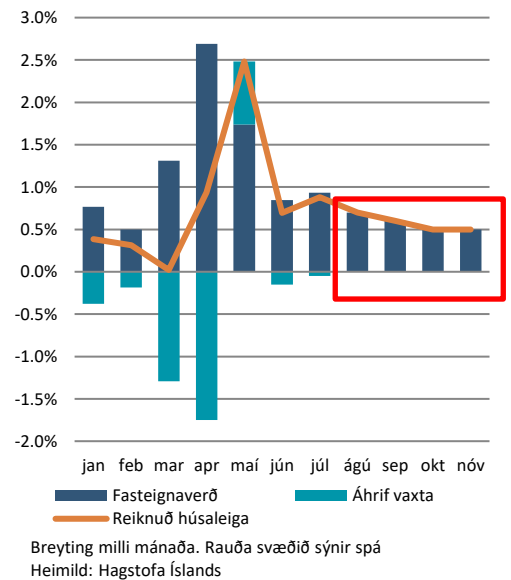
Áður en við fáum frekari staðfestingu á því að verðþróun á flugmiðum fari að fylgja þeirri árstíðasveiflu sem ríkti fyrir faraldur teljum við að verðbreytingar verði fremur litlar á næstu mánuðum. Það þýðir að spá okkar í dag gerir ráð fyrir að verð á flugmiða verði að meðaltali 7% hærra á þessu ári en því síðasta. Hækkunin kann að verða meiri og fela í sér meiri sveiflur milli mánaða en við spáum. Það sem kallar á að verðið verði nokkuð hærra á þessu ári en í fyrra er að verðið var fyrir faraldur komið niður fyrir sársaukamörk rekstrar eftir miklar verðlækkunir á undan. Til viðbótar hefur heimsmarkaðsverð á olíu hækkað mikið undanfarna 12 mánuði en eldsneyti er í kringum 20% af rekstrarkostnaði flugfélaga í heiminum. Verð á olíu er í dag um 15% hærra en það var á síðasta heila ársfjórðungnum fyrir faraldur, fjórða fjórðungi 2019.

Verðbólguþróun

Heimild: Hagstofa Íslands, Hagfræðideild

Reiknuð húsaleiga og undirliðir

Breyting milli mánaða. Rauða svæðið sýnir spá
Heimild: Hagstofa Íslands

Olíuverð og flugfargjöld

Olíuverð í Bandaríkjadöllum
Heimild: Hagstofa Íslands, Macrobond

Innihald og form skjals þessa er unnið af starfsmönnum Hagfræðideildar Landsbankans hf. (hagfraedideild@landsbankinn.is) og byggist á aðgengilegum opinberum upplýsingum á þeim tíma sem greiningin var unnin. Mat á þeim upplýsingum endurspeglar skoðanir starfsmanna Hagfræðideildar Landsbankans á þeim degi þegar greiningin er dagsett, en þær geta breyst án fyrirvara.

Landsbankinn hf. og starfsfólk hans taka ekki ábyrgð á viðskiptum sem byggð eru á þeim upplýsingum og skoðunum sem hér eru settar fram, enda eru þær ekki veittar sem persónuleg ráðgjöf fyrir einstök viðskipti.

Bent skal á að Landsbankinn hf. getur á hverjum tíma haft beinna eða óbeinna hagsmuna að gæta, ýmist sjálfur, dótturfélög hans eða fyrir hönd viðskiptamanna, s.s. sem fjárfestir, lánardrottinn eða þjónustuaðili. Greiningar eru engu að síður unnar sjálfstætt af Hagfræðideild Landsbankans og innan Landsbankans eru í gildi reglur um aðskilnað starfssviða sem eru aðgengilegar á vef bankans.